

TISKOVÁ ZPRÁVA
22. 5. 2014

VÝZNAMNÝ LITEVSKÝ BÁSNÍK, INTELKTUÁL A BÝVALÝ DISIDENT TOMAS VENCLOVA NAVŠTÍVÍ PRAHU

28. 5. 2014, v 19 h beseda s Tomasem Venclovou, významným básníkem a bývalým disidentem v Knihovně Václava Havla (Řetězová 7 – 1. patro, Praha 1), moderovaná spisovatelem Jáchyma Topola.

Poslední květnový týden navštíví Prahu významný litevský básník, intelektuál, publicista, literární vědec, profesor Yaleké univerzity a proslulý disident sovětské éry Tomas Venclova – člověk, který si zvolil osud emigranta a světoobčana.

Veřejné setkání s Tomasem Venclovou se uskuteční ve středu 28. května od 19 hodin v Knihovně Václava Havla (Řetězová 7). Během večera bude představen výbor jeho básní Čas rozpůlil se.../|pusėja para..., který před bezmála 20 lety do češtiny přeložili Alena Vlčková a Jaroslav Kabíček, a který letos vydalo nakladatelství Venkovské dílo. Venclova se představí nejen jako básník, intelektuál a světoobčan, ale i jako autor s pevnou vazbou na kulturní život střední Evropy. Součástí setkání bude také diskuze o aktuálních otázkách dnešního světa.

Besedu bude moderovat spisovatel a básník Jáchym Topol. Setkání proběhne v angličtině s překladem do češtiny.

Tomas Venclova se narodil v roce 1937 v litevském přístavu Klajpeda. Vystudoval lituanistiku na Vilniuské univerzitě. V sedmdesátých letech minulého století se aktivně zapojil do disidentského hnutí, byl jedním ze zakládajících členů Litevského helsinského výboru. Po emigraci do USA za „činy, neslučitelné s občanstvím SSSR“ byl v roce 1977 sovětského občanství zbaven. Ve Spojených státech amerických mu byl udělen politický azyl. Přednášel na několika zdejších univerzitách, od r. 1980 pak na Yaleské, kde také získal doktorát z filozofie. Kontinuálně se věnuje své tvorbě.

Profesor Tomas Venclova je výjimečnou osobností kulturního života, mezinárodní uznání získal především jako exilový básník, podobně jako jeho přátelé Czesław Miłosz a Josif Brodskij. Působí ale také jako esejista a překladatel. Do litevštiny přeložil například díla C. Miłosze, W. Szymborské, A. Achmatovové, B. Pasternaka, J. Brodského, T. S. Eliota, J. Geneta, O. Mandelštama, D. Thomase, A. Jarryho.

V současné době T. Venclova žije a tvoří v New Havenu v USA, nadále je však činný i v litevském veřejném životě. Byla mu udělena ocenění jako Cena Capri (Itálie, 1991), Cena osobnosti tolerance roku (Litva, 2010), Zlatá cena tibetské antilopy (Qinghai, Čína, 2011), Cena Petrarce (Německo, 2014), také Cena Vilenicy (Slovensko, 1990), Národní ocenění Litvy (2000), Cena baltské hvězdy (Rusko, 2008),

Evropská cena nové kultury (2005) a mnoho dalších. Venclova drží čestné doktoráty univerzit v Krakově, Gdaňsku, Kaunasu.

První překlady T. Venclovy do češtiny jsou spojeny s jeho návštěvou Prahy v r. 1990, brzy po pádu komunistického režimu ve střední Evropě, ale ještě před rozpadem SSSR a definitivním osvobozením Litvy. Jediní, kdo se v tehdejší Československu snažili T. Venclovu představit jako významnou osobnost litevského disentu, a také jako esejistu a básníka, byli překladatelka z litevštiny Alena Vlčková a její kolega, básník Jaroslav Kabíček. Bezprostředně po Venclovově pražské návštěvě připravili několik článků a iniciovali publikování vybraných básní v literárních časopisech Tvar a Souvislosti; k vydání knižní publikace tenkrát bohužel nedošlo. Po smrti A. Vlčkové se naštěstí veškeré překlady básní T. Venclovy z 90. let zachovaly v její pozůstalosti a mohly být vydány knižně.

Návštěvu Tomase Venclovy v Praze pořádá Velvyslanectví Litevské republiky v Praze ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí Litevské republiky, Knihovnou Václava Havla, Polským institutem a nakladatelstvím Venkovské dílo.

Více informací:

Asta Chaladauskienė, Velvyslanectví Litevské republiky v Praze,
asta.chaladauskiene@urm.lt, +420 602292807 (anglicky)

Věra Kociánová, nakladatelství Venkovské dílo,
vera.cerv@centrum.cz, +420 728 808 924 (česky)

<http://www.vaclavhavel-library.org/cs/index/kalendar/593/setkani-s-litevskym-mistrem-basnickeho-umeni-tomasem-venclovou>

<http://polskyinstitut.cz/?d=program&i=1302&lng=cz>